

ringe Forhøielse af Lønningerne i det Lovforslag, det foreslog, og vi have i den Henseende taget vort Lovforslag lige ud af den sidste Afstemning i Folketingset, men der bagedes er erklæret Billighed fra hele Udvalgets Side til at gaa høiere, naar man derved kunde naae videre med Sagen. Vi have derfor troet at burde gjøre et Forsøg paa, om vi ikke kunde naae Enighed om dette Hovedpunkt, og vi have derfor opstillet disse Lønninger, der, som sagt, ere en Del høiere end selve Lovforslagets. Man vil se paa den første Side af Betænkningen, hvorledes vi have ment, at Lønningerne derefter ville stille sig. Vi have troet at kunne anslaa Hjemmeindtægten til 1,000 Kr. Der er imidlertid hos en anden Side i Udvalget Tvivl, om vi ikke have regnet Indtægten af Jorden, 2 Tdr. Særtkorn med 4—6 Røer, og af de forskjellige andre Udvælsninger noget for høit. Jeg tror imidlertid at turde udtale, at det er Flextallets Mening, at det ikke blot er en Beregning, vi her gjøre, men at det tillige skal være en fornuftig Beregning, saaledes at den svarer til de rigtige faktiske Forhold, og skulde det derfor ved en nærmere Undersøgelse af de Emolumter, vi have henregnet til Hjemmeindtægten, vise sig, at 1,000 Kr. ikke passe, mene vi, at man kunde paa en eller anden Maade lempe sin Beregning noget, fra hvad der staar i Lovforslaget. Jeg er imidlertid tilbøjelig til at tro, at man neppe vil negte, at 1,000 Kr. er en passende rund Sum for de Hjemmeindtægter, Lovforslaget foreslaar. Jeg har tidligere set Nettoindtægten af Jorden anslaaet til noget over 500 Kr., og naar man saa derved tager Bølligen og Haven med og desuden beregner den Hjælp, vi have tænkt os i Sygdomstilfælde med Kapellanhold, endvidere Hjælp gennem rentefri Stablingsslaan og Deslige, saa er jeg tilbøjelig til at tro, at 1,000 Kr. vil være en meget passende Beregning for de i selve Lovforslaget opstillede Indtægter. Derom kunde man jo imidlertid forhandle nærmere; man kunde i de enkelte Tilfælde revidere Reglerne noget, hvis der ved nyere Undersøgelse af disse Forhold maatte vise sig Tvivl om, at disse Hjemmeindtægter svarede til 1,000 Kr., saa jeg tror at turde sige paa Flextallets Vegne, at det er vor Mening, at disse 1000 Kr. skulle være en faktisk Indtægt. Der vil da, naar Alderstillet bliver fastsat efter vort Forslag, blive 25 Embeder paa 6,000 Kr. og saa Embeder ned indtil 3,000 Kr. Jeg skjønner ikke rettere end, at det er et Forslag, som efter sit eget Indhold er fuldt acceptabelt, og hvis man satte under Afstemning blandt Landets Præster, om de ville blive ved det nuværende eller have denne Ordning indført, tvivler jeg ikke om, at jo største Delen af dem vilde sige: Lad os faae det Forslag fremfor den nuværende Ordning. Manglerne

ved det nuværende System skal jeg ikke komme ind paa, vi have tid nok gjentaget dem for hinanden, og Gjentagelse deraf behøves ikke; men jeg tror, at Tølelsen af disse Mangler er i Stigen hos Præsterne, og at det har gjort, at ogsaa hos dem Dristet om at faae en fornuftig Afgjørelse af denne Sag i Virkeligheden er i Væxt. Jeg har her i min Daand en Opgjørelse fra Finantsministeriet angaaende Størrelsen af de Lønninger, som vilde komme ind under det Lovforslag, der foreligger for os i Rigsdagen om midlertidig Lønningsforbedring. Der kan være enkelte Embeder, hvis Lønning er forøget, men i Hovedtrækkene maa Tallene anses for at være rigtige, og det stiller sig da saaledes, at Antallet af de Embeds- og Bestillingsmænd, som ville komme ind under Lønningsforbedringen — altsaa dem, som nu lønnes saavel af Statskassen som af de særlige Fonds, men med Undtagelse af dem, som lønnes af de saakaldte runde Summer eller Medhjælpssummer, vil udgjøre 6,494, og af disse staa 5,669 under 3,000 Kr., medens kun 825 staa med 3,000 Kr. og derover. Altsaa, de Præster, som nu lønnes af Statskassen af de særlige Fonds eller gennem de aarlige Finantslove, udgjøre et Antal af 825 — naar jeg nævner Tal, skalde jeg jo være fuldstændig nøiagtig, men jeg antager dog, at denne Beregning er saa nøiagtig, som det behøves ved en saadan Sammenligning; paa enkelte Embeder naar kan det jo ikke opgives, fordi de Oplysninger, som ere benyttede af mig saavel som ogsaa af Ministeriet, ere tagne af en Meddelelse, som blev givet Rigsdagen for 4 à 5 Aar siden, — og naar vi nu efter dette vort Forslag forhøier dette Tal 825 af Præster med imellem 900 à 1,000 Præster — det er $\frac{1}{8}$ af familige Embeds- og Bestillingsmænd udenfor dem, der lønnes af de runde Summer, og udenfor Tjenstemandsmænd, Skolemeistre og deslige, — og give dem en saadan Lønning, saa tror jeg, at den Betragtning, at vi ville lønne de geistlige Embedsmænd paa en saadan Maade, at det staar i et passende Forhold til andre Embedsmænds Lønning, er forsvaret gjennemført i vort Forslag. Den Betragtning, som vi stundom høre, at vi ikke bør gaa til en Revision af dette Forhold, til en Reform paa dette Omraade, naar vi ikke ville fordele Alt, som Præsterne nu have, saaledes, at der ikke kan tænkes indvundet Noget hverken for Befolkningen eller for de kirkelige Forholds Udvikling overhovedet, er efter min Formening aldeles urigtig. Vi sige: Ved denne Lønningslov, som ved enhver anden, ville vi søge at lønne de paagældende Mænd saaledes, at de efter deres Virksomhed, Uddannelse og Stilling faae en efter deres hele øvrige Forhold passende Løn, og naar dette Formaal er fyldtgjort, maa man ikke spørge: Men er der dog ikke noget Mere, der kunde have faaet af det, der